ದಡಗ: ಯಾಪನೀಯ ಕೇಂದ್ರ

೧ ಮಂಡ್ಯಜಿಲ್ಲೆ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ದಡಗ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆರು ಶಾಸನಗಳು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿವೆ.ಈ ಆರೂ ಚಿಕ್ಕಶಾಸನಹಳಾಗಿವೆ ಮತ್ತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಗಿವೆ. ಆರರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದು ಹಾಗೂ ಹೆಚು ತ್ರುಟಿತವಾಗದೆ ಇರುವ ಒಂದು ಶಾಸನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ ವನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಪುಟ್ಟ ಟಿಪ್ಪಣಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಿದೆ. [ಎ.ಕ.೭(ಪ) ನಾಮಂ.೬೮(೦೯೪೦-೩೩) ದಡಹ, ಪು.೫೧-೫೨]

೧. ಒಟ್ಟು ೩೭ಸಾಲುಗಳಿರುವ ಈಶಾಸನದಲ್ಲಿ ೪ಮತ್ತು ೬ನೆಯ ಪಾದಗಳು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ ಮಾಕ್ಕಾಗಿದ್ದು ಉಳಿದಂತೆ ಇಡೀ ಶಾಸನ ಪುರ್ಣವಾಗಿದೆ ಯೆನ್ನಬಹುದು .

೨.೧. ಇದೊಂದು ಜೈನಶಾಸನ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಜೈನಶಾಸನಗ"ಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಶ್ರೀಮತ್ರಮ ಗಂಭೀರ ಸ್ಯಾದ್ವಾದಾ .... ಶೋಕವಿದೆ.

೨.೨. ಇದೊಂದು ಅತೇದಿ ಶಾಸನ. ಅಂತರ -ಬಾಹ ಪ್ರಾಮಾಣಾಧಾರಗಳಿಂದ ಇದರ ತೇದಿಯನ್ನು ಸು. ೧೧೩೨ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

೧.೨.೧ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ರೂಪದ ಜಿನಸ್ತುತಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶೋಕವಾದ ಮೇಲೆ, ಹೊಯಳ ವಂಶದ ಉಹಂಮ ಸಂಬಧವಾಗಿ ಪ್ರಾತೀತಿಯಾಗಿರುವ ಐತಿಹ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ [ಸಾಲು೩ ರಿಂದ ೭].ಅನಂತರ ಬಲ್ಲಾಳ,ಬಿಟ್ಟದೇವ, ಉದಯಾದಿತ್ಯರನ್ನೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಮನಾದ ಬಿಟ್ಟದೇವ, -ವಿಷುವರ್ಧನನ ಹಿರಿಮೆಯನೂ ನಿರೂಪಿನಿದೆ[ಸಾಲು;೧೦ ರಿಂದ ೧೮].

ಖ್ಯಾತಾದ –ಪದೋಪ–ಜೀವಿಗಳು ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನರೂ ದಂಡನಾಯಕರೂ ಒಡುಹುಟ್ಟಿದವರೂ ಆದ ಮಱಿಯಾನೆಮತ್ತು ಭರತಿಮಯ್ಯ್

೨. ಈ ಸಹೋದರರ ಅನೋನತೆ ಆದರ್ಶಮಯವಾಗಿತ್ತು:

ಭೀಮಾರ್ಜುನಲಮಕುಶ(೧೦)

(ತೀ)ಮಾಳೆಯೆನಲಂತೆ ಪುಟ್ಟಿಯೆ ಮೆಱದರು

ಶ್ರೀಮನ್ಮ ಱಿಯಾನೆಯುಮು

ದ್ದಾ ಮಗುಣ (ರ) ಭರತ ರಾಜದಣಾಧಿಪರು(೦) ॥

೨.೧. ತರುವಾಯ ಒಂದು ವೃತ್ತ (ಚಂಪಕಮಾಲೆ) ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಂದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜಕ್ಕಿಯಕ್ಕ ಮತ್ತು ಹರಿಯಬ್ಬೆಯರನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದೆ.

೪. ಈಟಪ್ಪಣಿಯ ವಿಶೇಪಿಸ ಬೇಕೆಂಧಿರುವ ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ ೨೫ನೆಯ ಸಾಲಿನಿಂದ ೩೫ನೆಯ ಪಂಕಿಯವರೆಗೆ, ಹನೊಂದು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಡಕವಾಗಿದೆ.

ಆ ಹನ್ನೊಂದು ಸಾಲುಗಳು ಇಂತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಮೂಲಸಂಘ ಕುಂದ ಕುಂದಾನ್ವ

ಯಕಾಣೂರ್ಗ್ಗಣ ತಿಂತ್ರಿಣಗಚದ ಜವಳಿಗೆಯ ಮುನಿಭದ್ರ ಸಿದ್ಧಾ ನದೇವರ ಶಿಷ್ಯ

ಮೇಘಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾನ ದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನ ದಣನಾಯಕ ಮಱಿಯಾ

ನೆಯುಂ ಶ್ರೀಮನ್ಮ ಹಾಪ್ರಧಾನ ದಣನಾಯಕ ಭರತಿಮಯ್ಯ ಗಳುಂ ದಡಿಗ

ನ ಕೆಱಿಯ ಪಞ ಬಸದಿಯೊಳಗೆ ಬಾಹುಬಲಿ ಕೂಟಮ[ಂ] ಧಾರಾಪೂರ್ವ್ವ

ಕಂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು। ಮಱಿಯಾನೆಸಮುದ್ರ ದ ಬಯಲುಮಂ

ಮಳೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಂದಣ ಕಿಱಿಕೆಱೆಯಂ ಅಲ್ಲಿಯ ಹೊಲಗುತ್ತ್

ಗೆಯುಂ ಕೋಡಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಂದಣ ಕಿಱಿಕೆಱಿಯಂ ಆ ಭೆದಲೆಯ

ಹಿರಿಯ ಕೆಱಿಯ ಕೆಳಗಣ ಅಡಕೆಯ ತೋಟಮುಂ ॥ ಅನುಸರ್ವ್ವಾಯ ಸುದ್ದವಾಗಿ

ದಿವೊಂದಕ್ಕಂ ಅನು ಪಞ ಬಸದಿಗೆ ಸಮಾನಬಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟ

ದ ಮಾಚಿಗೌಡನು ಕಸವಗೌಡನು॥ [ಸದೇ ,ಪು ೫೨.ಸಾಲು: ೨೫-೩೫]

೫. ದಡಿಗನೆಂಬಾತ ಕಟ್ಟಸಿದ ಕೆರೆ ಇರುವ ಈಊರಿಗೆ ಆತನ ಹೆಸರು ಬಂದಿವೆ;ಈ ದಡಗದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೧೩೨ ರವೇಳೆಗಾಗಲೇನೆ ಅಯುಬಸದಿಗಳಿದುವು. ಪಂಚ ಬಸದಿಗಳ ದಡಗವು ಒಂದು ಜೈನ ಕೇದ್ರವಾಗಿತ್ತು ದಡಗವು ಶ್ರವಣಬೆಳುಗೊಳಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಕಿಮೀ ಅತಂರದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮ. ಇದು ಗಂಗ್ಗವಾಡಿ ೯೬,೦೦೦ದೊಳಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿರುವಪಂಚ ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಯಾರು, ಯಾವಾಗ ಕಟ್ಟಸಿದರೆಂಬ ವಿವರಗಳು ನಮೂದಾಗಿಲ್ಲ.

೫.೧ ದಡಗದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸಂಘ ಕುಂದಾಕುಂದಾನ್ವಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಗಣ ಮತ್ತು ಗಚಗಳ್ಲಿದುವು.ಈಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಾಣೂರ್ಗಣ ಮತ್ತು. ತಿಂತ್ರ್ಣಿಗಚವನ್ನು ಹೆಸರಿ ಸಿದೆ . ಕಾಣೂರ್ಗಣವು ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ದವಾದ ಒಂದು

ಗಣ[upadhy, A. N.uuopahye papers: 1983:195-98,200-01]

.ಇದುಸಾಕಷ್ಟ ಫ್ರ ಚೀನವಾದ ಗಣ: ಕಾಲೋಗ್ರ ಕಂಡೂರ–, ಕ್ರಾಣೂರು, ಕ್ರಾಣೂರು ,ಕಾಡೂರು ಮುಂತಾದ ಗಣರೂ ಫ್ರಭೇದಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾಣೂರುಗಣ ಫ್ರಸಾರಪಡೆದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯೂಇದರ ವ್ಯಾಪಕ ಬಳಕೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.[ನಾಗರಾಜಯ್ಯ್ ಹಂಪ:ಕಾ(ನೂ) ಣೂರ್ಗಣ: ಹರಿತಿಸಿರಿ,(ಸಂ) ಪೊ. ಲಕ್ಮಣ ತೆಲಗಾವಿ: ೧೯೮೭:೩೪೯–೫೨]

೫.೧.೧ ಕಾಣೂರುಗಣವು ಹತ್ತನೆಯಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗಾಗಲೇನೆ ಹಲವು ಘನ ಆಚಾರ್ಯ್ರರ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಾಹಿ ಫ್ರಸಿದಿ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಬಾಳಚಂದ್ರ ಭಟ್ಟಾ ರಕ, ಮೇಘ ಚಂದ್ರ ತ್ರೃವಿದ್ಯದೇವ, ಗುಣನಂದಿದೇವ, ಫ್ರಭಾಚಂದ್ರ ಸಿದ್ದಾಂತದೇವ, ಮಾಘನಂದಿ ಸಿದ್ದಾಂತದೇವ,ಮುನಿಚಂದ್ರ ಸಿದ್ದಾಂತದೇವ–ಎಂಬ ಕಾಣೂರ್ಗಣ ಆಚಾರ್ಯ್ರರು ಒಂಬತ್ತು ಮತ್ತು ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಗಂಗರ ಗೌರವಕ್ಕೆಕೊಡುಗೆಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದರು [ಮ್ಯ.ಆ.ರಿ.೧೯೨೩.೧೧೩.೧೨೮. ಪು. ೧೧೫–೧೫;IWG:೧೯೮೪:ನಂ.೧೫೦.೧೦೮; ೪೬೮–೭೦]. ರಾಷಕೂಟರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈಗಣ ಫ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತು[ಸೌ. ಇ.ಇ. ೮.೧೮.೯೮೦.ಸೌದತ್ತಿ.ಪು.೧೭], ಚಾಳುಕ್ಯ ರಾವಧಿಯಲ್ಲೂ ಈ ಗಣದ ಫ್ರತಿಷೆ ಕುಂದಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ [ಎ.ಕ. ೭–೧ . ಶಿವಮೊ.೧೦ ೧೦೭೯ . ತಟ್ಟಕೆರೆ. ಪು.೨೧.ಸಾಲು:೫೩] ಶ್ರವಣಬೆಳುಗೊಳದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣೂರುಗಣದ ಉಲೇಖವಿಲ್ಲ.

೨.೨. ಕಾಣೂರುಗಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಜಂಟಯಾಗಿಯೇ ಬರುವ ಗಚ ತಿಂತ್ರಿಣ ಗಚ ಅಲ್ಲದೆ ತಿಂತ್ರಿಣೇಕಗಚನೆಂದೂ ಇದರ ಇನೊಂದು ರೂಪವುಂಟು [ಎ.ಕ. ೮ಸೊರಬ ೨೬೨.೧೦೭೯].ತಿಂತ್ರಿಣಗಚವು ಚಾಳುಕ್ಯರ ಮತ್ತು ಹೊಯಳರಾ

ಆಳಿಕಯಲ್ಲೂ ಜೀವಂತವಾಗಿತ್ತು [ಸೌ.ಇ.ಇ೧೫೫೬೮.೧೨ಶ. ಕಲಕೇರಿ (ಹಾ ಜಿ./ಬೇತಾ)]ಈದಡಗ ಶಾಸನೋಕ ತಿಂತ್ರಿಣಗಚವು ಸಹ ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘದ ಗಚಗಳಲೊಂದು. ಶ್ರ ವಣಬೆಳಗೊಳದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂತ್ರಿ ್ಣಚದ ಉಲೇಖವಿಲ್ಲ.

೨.೩. ದಡಗ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಾಣೂರುಗಣ ತಿಂತ್ರಿಣಗಚದ ತರುವಾಯ ಹ್ೇಳಿರುವ ಹೆಸರು ್ಳಿಗೆಯ' ಎಂಬುದು .ಇದು ವಾಸ್ವವಾಗಿ 'ಜಾವಳ್ಗಿಗೆ' ಎಂದಿರಲ್ಲೂಬಹುದು. ಇದು 'ಯಾಪನೀಯ' ಶ್ಬ್ದದ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ರೂಪ , ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಪನೀಯ ಯಾಪುಲಿ(ೞ)ಯ,ಯಾಪನೀ ಜಾಪಣಿಯ , ಜವು(ವಿ) ಲಿಯ, ಜಾಮಳಿಗೆಯ ಜಾಮಳಿಯ, ಜಾಪುಲಿ, ಆಪುಲ್ಲಿ(ೞ) ಯ್, ಆಪಣೀಯ ಎಂಬ ನಾನಾ ರೂಪಗಳಿವೆ **[upadhye, A.N :Mora light on yapaniya, ajain sect:upadhye papers:1983:192-201]**

೫.೩.೧ ಬನವಾಸಿಯ ಆದಿಕದರ ಮೃ ಗೇಶವರ್ಮನ (ಕ್ರಿ .ಶ.೫ ಶ.) ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘದ ಘ್ರಸ್ಪಗಳು ಶಾಸನೋಕವಾಗಿವೆ ಯಾಪನೀಯದ ಸಂವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಒಲ್ಲಿದರು ನೋಡದಿರುವ, ಹೆಸರಿಸದಿರುವ ಇನೊಂದು ಫ್ರಾಚೀನ ಫ್ರಯೋಗವು ಗಂಗರ ಇಮ್ಮಡಿ ಮಾಧವನ ಮಗ ಕೊಂಗಣ್ಣಾ ಧಿ ರಾಜನು ಬಸದುಗೆ ಕೊಟ್ಟ ದಾನಶಾಸನದಲ್ಲಿ: [ಮೃ .ಆ. ರಿ. ೧೯೩೮.ಪು ೮೦–೯೦. ೫–೬ ಶ. ಹೊಸಕೋಟ(ಬೆಂಜಿ /) **IWG**೧೯೮ಳ: ನಂ. ೧ಳ: ಳ೮–೫೧]; ಆರ್ಹದಾಯ ತನವು 'ಯುವನಿಕ ಸಂಘ' (ಯಾಪನೀಯ)ದ ಶಿಷರದೆಂದ್ದು ಹೇಳಿದೆ.

೫.೩.೨ ಗಂಗರು ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘದ ಶಿಷ್ಯರು: 'ಗಂಗರಾಜ್ಯಮಂ ಮಾಡಿದ ಸಿಂಹಣಂದ್ಯಾ ಚಾರ್ಯ್ಯರ'[ಹೊಂಬುಜ (೮ನಗರ ೩೫)೧೦೭೭ಸಾಲು:೭೧] ಕ್ರಾಣೂರ್ಗ್ಗಣಾಂನರ

ಸಹಸ್ರಕಿರಣರೂ ಗಂಗರಾಜ್ಯದ ಸಮುದ್ದರಣರೂ [ಎ.ಕ. ೭-೧ (೧೯೦೨) ಶಿವಮೊ. ೪,೧೧೨೨.ಪು ೧೨.ಸಾಲು:೨೭-೨೮] ಆಗಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಸಿಂಹನಂದಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಯಾಪನೀಯಸಂಘದ ಕಾಣೂರು ಗಣದ ವರಿಷ ರಾಗಿದ್ದು ಗಂಗರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದೀಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟರು, ಪದಾವತಿದೇವಿಯ ಅನುಗ್ರಹ ದೊರೆಕಿಸಿದರು, ಯಾಪನೀಯ ಗುರುಗಳನೂ ಬಸದಿಗಳನೂ ಪುರಸ್ಕ್ರಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ದಡಗದಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಜನಳ್ಳಿಗೆ (ಯಾಪನೀಯ) ದಎಂಬುದು ಈಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಪರಿಭಾವ ನೀಯವಾಗಿದೆ.

೫.೩೩.೧. ಜವಳಿಗೆಯ ಎಂಬ ಮಾತಾಗಲಿ, ಯಾಪನೀಯ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಅಥವಾ ಅದರ ಇತರ ಪ್ರಭೇರೂಪಗಳಾಗಲಿ, ಶ್ರವಣಭೆಳಗೊಳದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಪರಿಷತಾ ಅವೃತ್ತಿಯಾದ ಎಪಿಗ್ರಾಫಿಯ ಇಂಡಿಕದ (ಎರಡನೆಯ) ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿರುವ ೫೨೩ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ, ಶ್ರ ವಣಬೆಳಗೂಳದ ಸುತ್ತಲ್ಲಿನ ಊರುಗಳ ಇನ್ನಿತರ ೫೦ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊ ಕಡೆಯೂ ಕಾಣೂರು ಗಣದ (ಅದರ ಇತರ ಯಾವುದೇ)ರೂಪವಾಗಲಿ, ತಿಂತ್ರಿಣಹಚದ ಹೆಸರಾಗಲಿ, ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘದ ಹೆಸರಾಗಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರ ವಣ ಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ಸು. ಇಪ್ಪತ್ತು ಕಿಮೀ ಹತ್ತಿರದ ದಡಗ ಗ್ರಾಮದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಯಪನೀಯ ಸಂಘ, ಅದರ ಹಣ-ಹಚ ಸಹಿತ,ಉಲೇಖವಾಗಿರುವುದು ವಿಶೇಷ ಗಮನಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ.

೬. ಹೊಯಳ ಬಿಟ್ಟದೇವನ ಮಹಾಪ್ರಧಾನ ದಂಡನಾಯಕ ಸೋದರರಾದ ಮಱಿಯಾನೆ ಮತ್ತು ಭರತಿಮಯ್ಯ್ (ಭರತ್ವೀರ) ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿದಡಿಗನ ಕೆಱಿಯ (ದಡಗದ) ಪಂಚಬಸದಿಯೊಳಗೆ ಬಾಹುಬಲ್ಲಿ ಕೂಟವನ್ನು ಮಾಡಸಿದರು.ಕೂಟವೆಂದರೆ 'ಶೃಂಗಂಶಿಖರಂ ಕೂಟಂ ಈ ಮೂಱಿಂ ಕೋಡುಂಗಲೆ' ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ[ನಾಗವರ್ಮಅಭಿಧಾನರತ್ನ್ಮಾಲಾ: ೨೭-೧೨]. ಈರೀತಿಯಾಗಿ ಶಿಖರವಾಗಲು

ಬಸದಿಯ ಮಹಡಿಯಮೇಲೆ ಈ ಬಾಹ್ಬುಬಲಿ ಕೂಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ 'ಪಂಚಬಸದಿಯೊಳಹೆ' ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅಯು ಬಸದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ,ಬಸದಿಯ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಒಂದು ಗರ್ಭಗುಡಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಹುಬಲಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಬೇಕು.

೨.೨. ಈ ಬಾಹುಬಲಿಕೂಟವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರು ಇದನ್ನು, ದಡಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೂಣೂರ್ಗಣ ತಿಂತ್ರಿಣಗಚದ ಜವಳಿಗೆಯ (ಯಪನೀಯ ಸಂಘದ) ಮುನಿಭದ್ರಸಿದ್ದಾ ನ ದೇವನ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಮೇಘಚಂದ್ರ ಸಿದ್ದಾನ ದೇವನಿಗೆ ಧಾರಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು.

೬.೧. ಈ ಅದರ ಜತೆಗೆ ಮಾಐಯಾನೆ ಸಮುದ್ರ ದ ಬಯಲು, ಎರಡು ಚಿಕ್ಕಕೆಐ, ಒಂದು ಅಡಕೆಯತೋಟ ಇವನೂ, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಆದಾಯಗಳನೂ ಅನುಭೋಗಿಸುವ ಹಕಿನೊಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು(ಸಾರ್ವ್ವಾಯ ಸುದ್ದವಾಗಿ) .ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಫಲವತ್ತಾದ ಜಮೀನು, ತೋಟ ಕೊಡುವುದು ನಾಡಿಕೆ. ಎರಡು ಇಡೀ ಕೆರೆಗಳನೇಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೆ.

೫. ದಡಗದ ಅಯು (ಪಂಚ) ಬಸದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಸದಿಗಳು ದೇಶೀಯಗಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುವು,ಒಂದು ಬಸದಿ ಕಾಣೂರುಗಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ್ತು-ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯೂಪರಿದೀಲನಾರ್ಹವಾದದ್ದು. ದೇಶೀಯಗಣದ ಬಸದಿಯು ದಿಗಂಬರಜೈನ ಆಮಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು : ಕಾಣೂರುಗಣದ ಬಸದಿಯ ಯಪನೀಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು.

೫.೧. ಕಾಣೂರುಗಣದ ಬಸದಿಗಳು ಶಾಸನೋಕವಾಗಿವೆ [ಎ.ಕ. ೭-೧ ಶಿವಮೊ೬೪.೧೧೧೨.ಪುರಲೆಗ್ರಾಮ.ಪು.೪/೬೪-೬೫]ಸಂಘ ಮತ್ತು ಗಣಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ

ಬಸದಿಗಳಿರುವಂತೆ ಗಚಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬಸದಿಗಳೂ ಇಂಟು ಉದಾಹರಣಗೆ ಪುಸಕ ಗಚದ ಬಸದಿಗಳಿದ್ದುವು [ಎ.ಕ.೭(ಪ) ನಾಮಂ೩೧. ೧೩ ಶ.ಕಂದಹಳ್ಳಿ (ಹಾಜಿ./ಬೇತ)]. ಈಸಂಗತಿಯು ಆಯಾ ಗಣ ಹಾಗೂ ಗಚ್ಛಗಳ(ವರ) ಫ್ರಾಮುಖ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಫ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಫ್ರಕಟಸುತ್ತದೆ.

೫.೧.೧.ಬಾಹುಬಲಿಕೂವನೆ ಏಕೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಔಚಿತ್ಯವೂ ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಶಾಸನಗಳಿಂದತಿಳೀದು ಬರುತ್ತದೆ.

೫.೧ ಮಱಿಯಾನ ದಂಡನಾಯಕನ ತಮ್ಮನಾದ ಭರತೇಶ್ವರ (ಭರತಿಮಯ್ಯ) ದಂಡನಾಯಕನು ಎಂಬತ್ತು ಹೊಸ ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಇನೂರು ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಪುನರ್ಭರಣಸಿದ್ದನು.

ಫ್ರಕಟಯಶೋವಿಭುವೆಣ
ತ್ತು ಕನ್ನೆ ವಸದಿಗಳನೊಸೆದು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ
ಫ್ರಕರಮನ್ನಿನೂಱಿನಲೌ
ಕಿಕಧತಿ ಮಡಿಸಿದನೆಸೆಯ ಭರತ ಚಮೂಪಂ
[ಎ. ಕ. > ೨(ಪ)೩೭೩(೨೬೭) ೧೨ಶ. ಪು. ೨೪೦ .ಸಾಲು:೧೧-೧೪].

ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ೧೫೦೧ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಭರತ ಚಮೂಪನದೇ ದೊಡ್ಡಸಂಖ್ಯೇ.

೫.೧.೧ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭರತ ಚಮೂಪನು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ದೊಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ, ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿರುವಭರತ-ಬಾಹುಬಲಿಯರ ವಿಗ್ರಾಹಗಳನ್ನೂ

ಮಾಡಿಸಿದನು[ಅದೇ,೩೭೧:ಅದೇ ,೩೭೨(೨೬೬)೧೨೫. ಪು.೨೯–೪೦] ಹೀಗೆ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ತಾನೂ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನೂ ಆದರ್ಶ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರೆಂದು 'ಪ್ರತಿಮಾ ವಿಧಾನ' ದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು.

೮.೧.೨.ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಭರತ–ಬಾಹುಬಲಿ ಪ್ರ ತಿಮೆಹಳನ್ನು ತಮ್ಮನಾದ ಭರತೇಶ ಚಮೂಪ ಒಬ್ಬನೇ ಮಡಿಸಿದ್ದರೆ ದಡಗದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ ಸೇರಿ ಬಾಗುಬಲಿ ಕೂಟವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟದಾರೆ.

೯. ಪಂಚಬಸದಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಕುರಿತು ಎರಡು ಮಾತು. ಇದು ಹೊಂಬುಜ ಕ್ಷೇತ್ರ ದ ಹಾಗೆ ಒಂದೇ ಕಟ್ಟಡದೊಳಗಿನ ಪಂಚಕೂಟ ಬಸದಿ[ಹೊಂಬುಜ.೧.(೮ನಗರ ೩೫).೧೦೭೭] ಆಗಿರಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಣೂರುಗಣದ ಬಸದಿ, ದೇಶೀಯಗಣದ ಬಸದಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲ ದೆ.ನಾಲ್ಕು ಬಸದಿಗಳ–ಒಂದು ಬಸದಿಗಳ ಎಂದು ಬಿಡಿಸಿಯೂ ಹೇಳಿದೆ. ಕಂಬದ ಹಳ್ಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ,ಬಸದಿಗಳ ಗುಂಪು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸೇರಿದ್ದಿ ರಬೇಕು .

೯.೧. ಕಾಣೂರುಗಣದ ಬಸದಿ ಹಾಗೂ ದೇಶೀಯಗಣದ ಬಸದಿಗಳು ಒಂದೇ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುವೆಂಬುದು, ಅವೆರಡಕ್ಕೂ ಸಮಾನವಾದ ದತ್ತಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಲಾಯಿತೆಂಬುದು ಜೈನ ಸಂಘಗಳ ಅಧ್ಯಾ ಯನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ದಿಗಂಬರದಲ್ಲಿ ಯಾಪನೀಯವು ವಿಲೀನವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

೯.೧.೧ ಯಪನೀಯಸಂಘವು ದಿಗಂಬರ ಸಂಘದೊಂದಿಗೆ ಮಧುರತರವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮುನಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ , ಗಣ ಗಚ್ಛ್ ಅನ್ವಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ, ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ಮೂರ್ತಿ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯಿತ್ತು.

೧೦. ದಡಗದಲ್ಲಿ .ಇಂದು ಈಪಂಚಬಸದಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ